

Укладачі

Т.В. Ковальова

В.В. Маліков

Кафедра обліку і аудиту

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Незалежно від соціально-економічних відносин дані бухгалтерського обліку завжди були основним джерелом інформації для управління. Економічна ситуація в Україні призвела до диспропорційного її розвитку, який пов'язаний з нестабільною динамікою фінансових результатів діяльності підприємств. Такі результати є наслідком неефективного управління економічними ресурсами, які становлять національне багатство. Причиною вказаних явищ є відсутність своєчасної та достовірної інформації про них як на рівні підприємства, так і на рівні держави. Важливе значення для аналітичних служб різних рівнів управління має бухгалтерський облік та звітність, що надають надійність інформації та можливість її мобілізації. В сучасних ринкових умовах важливе значення слід приділяти науковим досягненням розвитку бухгалтерського обліку, які будуть адекватними розвитку соціально-економічних відносин у державі. Тому навчальна дисципліна «Бухгалтерський облік в управлінні підприємством» є однією з провідних фахового блоку для підготовки спеціалістів та магістрів галузь знань – 0305 «Економіка та підприємництво», напрям підготовки – 8.03050409 «Облік і аудит».

Мета вивчення дисципліни – формування у студентів комплексу теоретичних знань і практичних навичок щодо відображення в обліку активів та пасивів, правильності складання фінансової звітності в системі управління суб'єктами господарювання.

Завдання – основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: вивчення концептуальних засад використання бухгалтерського обліку як інформаційного джерела управління підприємством; набуття вмінь побудови та трансформації бухгалтерського обліку в системі управління підприємства.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1

СУТНІСТЬ І МІСЦЕ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Мета заняття - ознайомитись з основами функціонування фінансового обліку.

Зміст і рекомендації до виконання

Поєднати інформаційні потреби та користувачів облікової інформації (табл. 1.1), поставити ліворуч поняття відповідну літеру.

Таблиця 1.1

Інформаційні потреби та користувачі облікової інформації

Користувачі	Інформаційні потреби
_ Власники, акціонери	А. Кількість акцій, їх види, номінальна вартість
_ Банки	Б. Наявність товару, надійність поставок
_ Працівники	В. Збереження робочих місць, оплата праці, умови праці
_ Органи державної статистики	Г. Платоспроможність підприємства, впевненість у своєчасному погашенні заборгованості
_ Податкові органи	Д. Платоспроможність підприємства, своєчасність повернення кредитів
_ Фондові біржі	Е. Окрема інформація про діяльність підприємства
_ Замовники, покупці	Є. Стабільність і прибутковість підприємства, оплата праці, підвищення заробітної плати
_ Постачальники та інші кредитори	Ж. Ефективність роботи апарату управління, отримання більшого прибутку, розмір дивідендів
_ Громадськість	З. Фінансові результати підприємства, своєчасність і повнота сплати податків
_ Профспілкові організації	К. Уся інформація про діяльність підприємства, його прибутковість і ліквідність
_ Адміністрація підприємства	Л. Вплив діяльності підприємства на благополуччя суспільства та навколишнє середовище
_ Інвестори	М. Здатність підприємства сплачувати дивіденди, прийняття рішень щодо придбання, утримання або продажу інвестицій

121. Керуючись схемою (рис. 1) дати характеристику структуризації господарського обліку.



Рис. 1. Структуризація господарського обліку (рахунковедення)

122. Проаналізувати наведені нижче твердження. Чи погоджуєтесь Ви з ними? Відповідь обґрунтувати.

1. Підприємство самостійно встановлює організаційну форму бухгалтерської роботи, виходячи з виду підприємства та конкретних умов господарювання.

2. Підприємство на підставі загальних або галузевих форм та

методів із збереженням єдиних технологічних принципів визначає форму та методи бухгалтерського обліку, а також технологію обробки облікової інформації.

3. Підприємство самостійно розробляє систему внутрішньовиробничого обліку, звітності і контролю господарських операцій, визначає право працівників підписувати документи.

4. Бухгалтерський облік на підприємстві може здійснюватися тільки централізованою бухгалтерією або бухгалтерською службою (відділом), що є самостійним структурним підрозділом підприємства, який очолює головний бухгалтер.

5. За організацію обліку на підприємстві відповідає керівник підприємства.

123. З метою засвоєння облікової термінології знайти відповідне значення для кожного із наведених термінів, поставити ліворуч від терміна відповідну літеру (табл. 1).

Таблиця 1

Облікова термінологія

Термін	Визначення
__ Господарський облік	А. Система вивчення і контролю масових соціально-економічних явищ і процесів суспільного життя
__ Оперативний облік	Б. Процес виявлення, вимірювання, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання і передачі інформації про діяльність підприємства зовнішнім і внутрішнім користувачам для прийняття рішень
__ Статистичний облік	В. Система обробки і підготовки інформації для планування, контролю і прийняття рішень на різних рівнях управління підприємством
__ Фінансовий (бухгалтерський) облік	Г. Процес спостереження, збирання, оцінки, класифікації, обробки і передачі інформації про фактичний стан діяльності економічного суб'єкта
__ Внутрішньогосподарський (управлінський) облік	Д. Система поточного спостереження і контролю за окремими господарськими операціями в ході їх безпосереднього здійснення
__ Мета бухгалтерського обліку	Е. Застосування в бухгалтерському обліку методів оцінки, які повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань, витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства
__ Активи	Є. Заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої в майбутньому, як очікується, призведе до зменшення ресурсів

Термін	Визначення
	підприємства, що втілює у собі економічні вигоди
__ Власний капітал	Ж. Ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, зумовить економічні вигоди в майбутньому
__ Зобов'язання	З. Частина в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань
__ Господарська операція	И. Фундаментальна облікова модель
__ $A = BK + Z$	К. Подія, яка викликає зміни у структурі активів та зобов'язань, власному капіталі підприємства
__ Автономність	Л. Постійне (з року в рік) застосування підприємством обраної облікової політики
__ Обачність	М. Оцінка активів і зобов'язань підприємства здійснюється, виходячи із припущення, що його діяльність триватиме далі
__ Послідовність	Н. Кожне підприємство розглядається як юридична особа, відокремлена від його власників, у зв'язку і чим особисте майно і зобов'язання власників не повинно відображатися у фінансовій звітності підприємства
__ Безперервність	О. Метою є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої і неупередженої інформації про фінансовий стан, результати діяльності і про рух грошових коштів підприємства

124. Пов'язати терміни активів з їх визначеннями (поставити ліворуч від активів підприємства відповідну літеру), табл. 2.

Таблиця 2

Визначення активів підприємства

Активи	Визначення
__ Засоби праці	А. об'єкти промислової та інтелектуальної власності, а також інші аналогічні права, які називають об'єктом права власності конкретного підприємства.
__ Нематеріальні активи	Б. всі матеріальні засоби, на які людина діє за допомогою засобів праці для виробництва суспільного продукту та доведення його до споживача.
__ Допоміжні матеріали	В. найліквідніші активи підприємства та включає готівку в касі, кошти на рахунках в банках, електронні гроші, які емітуються у відкрито циркулюючій системі, депозити до запитання та кошти в дорозі.
__ Предмети обігу	Г. речі або комплекс речей, за допомогою яких працівник діє на предмети праці. Це машини, обладнання, інструменти, пристрої, інвентар та ін.
__ Предмети	Д. суми, які нараховуються підприємству від покупців за

Активи	Визначення
праці	товари або послуги, продані в кредит. В балансі підприємства записуються як активи.
Дебіторська заборгованість	Е. функціонують тільки в ланках сфери виробництва та обігу у вигляді готової продукції і товарів.
Основні матеріали	Є. предмети праці, які становлять основний зміст виробленого продукту, тобто створюють головну субстанцію продукту. Наприклад, метал при виготовленні машин, лісоматеріали при виготовленні меблів тощо.
Грошові кошти	Ж. предмети праці, які споживаються засобами праці (пальне, мастила для роботи машин, корми для робочої худоби тощо) або приєднуються до основних матеріалів (кокс при виплавленні металу, фарба для тканин тощо), або допомагають виконанню процесу праці (пальне для освітлення і опалення робочих приміщень та ін.).

125. Проаналізувати на підставі вихідних даних та заповнити економіко-правові характеристики господарських фактів-явищ як об'єктів бухгалтерського обліку (табл. 3).

Вихідні дані: фізична особа; назва; якість; одиниця виміру; юридична особа; пенсійний фонд; держава; тип; сорт; вартість (історична) та інші, законом визначені характеристики; муніципалітет (їх фонди); розмір; кількість; бюджет; фонд соціального забезпечення та інші, законом визначені характеристики; вид.

Таблиця 3

Економіко-правові характеристики господарських фактів-явищ як об'єктів бухгалтерського обліку

АКТИВ	ПАСИВ
Господарські факти-явища за ознаками продуктивних сил-носіїв вартості.	Господарські факти-явища за ознаками виробничих відносин-носіїв ознак права власності.
(Що?) Індивідуалізовано.	(Хто?) Персоніфіковано.
За характеристиками:	За характеристиками:

126. Проаналізувати на підставі вихідних даних та доповнити схему класифікації господарських фактів-процесів (табл. 4).

Таблиця 4

Класифікація господарських фактів-процесів

	Назва процесу	Пасиви
(+)		(+) Вкладання капіталів
(-) Вибуття	ЗМЕНШЕННЯ	(-)

Перетворення з однієї форми в іншу (Гроші в товар тощо)	ЗМІНА ФОРМИ АКТИВІВ	
Змін немає		Зміна власника (Сплата банком кредиторського зобов'язання підприємства)

Вихідні дані: активи; змін немає; зміна форми пасивів; збільшення; вилучення капіталів; надходження.

125. Проаналізувати вихідні дані, згрупувати активи і пасиви та заповнити табл. 5.

Таблиця 5

Баланс підприємства

Активи (ресурси)	Пасиви (капітал)
Необоротні активи	Власний капітал
Оборотні активи	Чужий капітал: довгострокові зобов'язання короткострокові зобов'язання
РАЗОМ	РАЗОМ

Вихідні дані: нерозподілений прибуток 7100 грн; заборгованість по оплаті праці 3740 грн; позики банків 2650 грн; неоплачений капітал 1960 грн; готівка в касі 300 грн; зареєстрований (пайовий) капітал 12000 грн; заборгованість перед бюджетом 71350 грн; поточні біологічні активи 3200 грн; довгострокові біологічні активи 25600 грн; поточна дебіторська заборгованість 680 грн; виробничі запаси 300 грн; кошти на розрахунковому рахунку 20000 грн; довгострокова дебіторська заборгованість 15000 грн; готова продукція 20000 грн; товари 9800 грн.

126. Пов'язати назви найважливіших функцій, які виконує бухгалтерський облік в управлінні господарством з їх визначеннями (поставити ліворуч від поняття відповідну літеру).

Таблиця 6

Функції, які виконує бухгалтерський облік в управлінні господарством

Назва функції	Значення
__ Інформаційна	А. Можливість виконувати за даними бухгалтерського обліку перевірку раніше прийнятих управлінських рішень господарського характеру, їх виконання, характер виконання.
__ Контрольна	Б. Можливість за даними бухгалтерського обліку,

Назва функції	Значення
	контролю та аналізу дати оцінку роботі виконавців, визначити фінансовий стан підприємства, оцінити дохідність, рентабельність.
__ Аналітична	В. Процес бухгалтерського обліку пов'язаний безпосередньо з виконанням функцій аналізу: виявлення відхилень, їх причини, ініціаторів, виконавців.
__ Оцінювальна	Г. Забезпечення користувачів даними бухгалтерського обліку які їм потрібні для прийняття відповідних рішень. Це відповідні дані, показники тощо, що характеризують стан, зміни стану активів та пасивів господарства, можливість робити узагальнення та висновки.

127. Розподілити сукупність користувачів облікової інформації на дві групи: внутрішні та зовнішні.

Вихідні дані:

Власники підприємства та управлінський персонал, дійсні та потенційні інвестори, менеджери різних напрямків діяльності (фінансові, виробничі, з маркетингу тощо), банківські та інші кредитні установи, керівники різних підрозділів підприємства - центрів відповідальності, працюючі підприємства, постачальники та інші кредитори, замовники, покупці, клієнти, державні податкові інспекції, органи державної статистики, профспілки, широка громадськість.

128. На підставі вихідних даних розмежувати синтетичні рахунки, субрахунки, аналітичні рахунки та визначити відповідні коди рахунків (табл. 7).

Таблиця 7

Ідентифікація бухгалтерських рахунків

Синтетичні рахунки		Субрахунки		Аналітичні рахунки	
код	назва	код	назва	код	назва
...	...				

Вихідні дані: Виробничі запаси, галузь рослинництва, спецодяг, основні засоби, матеріали сільськогосподарського призначення, трактор МТЗ-80, будинки та споруди, цукрові буряки, будівельні матеріали, шифер хвильовий, засоби захисту рослин, озима пшениця, ангар, машини та обладнання, малоцінні швидкозношувані предмети, офісний папір, виробництво.

129. Дати характеристику розпорядчим документам підприємства, як особливості складових об'єктів організації обліку:

- 1) Положення по бухгалтерську службу;
- 2) Посадова інструкція;
- 3) Розпорядчий документ з облікової політики;
- 4) Графік документообороту;
- 5) Плани проведення інвентаризації.

130. Розкрити зміст напрямів організації бухгалтерського обліку (методичний, організаційний, технологічний), які забезпечують формування системи бухгалтерського обліку та здійснення його процесу в умовах конкретного суб'єкта господарювання. Заповнити табл. 8.

Таблиця 8

Характеристика напрямів організації бухгалтерського обліку за змістом

Назва напрямку	Зміст
Методичний	
Технологічний	
Організаційний	

131. Дати коротку характеристику паперових форм бухгалтерського обліку. Заповнити табл. 9.

Таблиця 9

Характеристика паперових форм бухгалтерського обліку

Форма бухгалтерського обліку	Характеристика форми
Меморіально-ордерна форма обліку	
Журнал-Головна форма обліку	
Журнально-ордерна форма обліку	
Журнальна форма обліку	
Форми ведення бухгалтерського обліку, які застосовуються суб'єктами малого підприємства: проста та спрощена форма бухгалтерського обліку	

132. Пов'язати фактори з їх впливом на організацію бухгалтерського обліку (проставити відповідну літеру).

Таблиця 10

Напрями впливу факторів на організацію обліку

Фактор	Напрямок впливу
__ Розмір підприємства	А. визначає обсяги вхідної інформації до облікової системи, та відповідно складність процесу її обробки, що впливає на структуру облікової служби підприємства, кількість

Фактор	Напрямок впливу
	облікових працівників, розподіл функціональних обов'язків між ними. Крім цього, зі зростанням розміру підприємства ускладнюється процес управління, що передбачає необхідність формування специфічних вимог до звітності, орієнтованої на внутрішніх суб'єктів запиту
__ Організаційна структура	Б. Здійснюють вплив на методику ведення обліку, а також розподіл функціональних обов'язків між працівниками бухгалтерської служби
__ Технологія виробництва	В. Даний фактор визначає характер інформаційних потреб управлінського персоналу, внутрішні комунікаційні зв'язки між підсистемами управління, а також в розрізі вертикалі та горизонталі за обраною організаційною структурою.
__ Здатність персоналу підприємства до навчання, корпоративна культура	Г. Впливають на інформаційне забезпечення управлінського персоналу релевантною та якісною інформацією, у т.ч. в розрізі представлення даних за нефінансовими показниками діяльності підприємства. При цьому система обліку повинна бути орієнтована на врахування подій, що відбуваються в зовнішньому, відносно бізнес-одиниці, середовищі
__ Стратегія підприємства	Д. Зумовлює вплив на інформаційні потреби управлінського персоналу, які в свою чергу, формують специфічні вимоги до облікової системи як основної інформаційної підсистеми управління, що впливає на методику облікового відображення функціонування об'єктів управління та представлення інформації про це у внутрішній звітності
__ Рівень невизначеності зовнішнього середовища та рівень конкуренції	Е. Здійснює вплив на методику, техніку та технологію ведення обліку, зокрема від особливостей організації технологічного процесу залежить підхід до вибору методу обліку витрат та калькулювання

133. Проаналізувати та вказати принципи, на яких базується облік основних засобів (табл. 11).

Таблиця 11

Принципи, на яких базується облік основних засобів

Трактування принципу	Застосування принципу для обліку надходження основних засобів
	При визнанні витрат, що формують первісну вартість основних засобів, необхідно обрати той метод, за яким оцінка основного засобу буде найменшою, що дозволяє зменшити ризики діяльності через наявність прихованих резервів.
	Фінансова звітність має містити інформацію про всі основні засоби, що є у власності підприємства та, окремо, на які є право користування

Трактування принципу	Застосування принципу для обліку надходження основних засобів
	Майно власників підприємства не повинно відображатись у складі основних засобів підприємства
	Принцип вимагає застосування одних і тих же вимог до визначення вартості основних засобів, методів амортизації, критеріїв визнання та списання
	Основні засоби оцінюються за історичною собівартістю із її списанням на витрати через механізм амортизації
	Доходи отримані протягом звітного періоду від реалізації (продажу) основних засобів мають порівнюватись із сумою витрат понесених при придбанні та в процесі використання даних основних засобів. При цьому доходи і витрати мають бути визнані на момент їх виникнення, незалежно від часу надходження або сплати коштів
	Економічна сутність фактів господарського життя є пріоритетною для відображення в обліку (наприклад, капіталізація фінансової оренди, відображення основних засобів у складі товарів при їх продажі), тобто в обліку об'єкт основного засобу має відображатись виходячи з особливості реалізації комерційного ефекту на практиці
	Основні засоби відображаються в бухгалтерському обліку за вартістю витрат понесених на їх придбання (створення) за виключенням активів, балансова вартість яких суттєво відрізняється від вартості побічних основних засобів
	Вартісна оцінка основних засобів має виражатись в національній грошовій одиниці – гривні
	Даний принцип передбачає розподіл доходів і витрат за періодами з метою визначення результатів діяльності

134. На підставі вихідних даних розташувати особливості сільськогосподарського виробництва відповідно їх впливу на організацію обліку (табл. 12).

Таблиця 12

Особливості сільськогосподарського виробництва, що впливають на організацію обліку

Особливості	Вплив на організацію обліку
багатогалузевий характер, наявність різноманітної продукції та продуктів власної переробки, значна кількість допоміжних виробництв	
суттєво впливають наступні природні фактори: температура повітря, опади, світло та інші кліматичні умови, сезонність виробництва	

використання значної частини продукції у власному господарстві	
тривалий виробничий цикл (від місяця до декілька років)	
наявність суміжної та побічної продукції	
існування різних організаційно-правових форм господарювання, включаючи малі приватні підприємства та великі колективні	

Вихідні дані: облік витрат та калькулювання; облік незавершеного виробництва; методика калькулювання та розподілу витрат комплексного виробництва; формування собівартості продукції та визначення фінансового результату; організація облікового процесу; розвинена побудова аналітичного обліку.

135. Відповідно до типу та характеристики операцій визначити вплив операції на актив, пасив та на підсумок балансу (без змін, збільшення статті, зменшення статті). Результати оформити у табл. 13.

Таблиця 13

Типи господарських операцій

Тип операції	Характеристика операції	Вплив операцій		
		на актив	на пасив	на підсумок балансу
I	Зміни у складі господарських засобів			
II	Зміни у джерелах формування господарських засобів			
III	Надходження, додаткове залучення господарських засобів в оборот підприємства			
IV	Вибуття засобів із господарства			

136. За даними табл. 14 визначити частку власного і залученого капіталу у формуванні необоротних та оборотних активів. Побудувати шаховий баланс та зробити відповідні висновки.

Таблиця 14

Активи та пасиви підприємства

Показники	Сума, тис. грн
Необоротні активи	500
Оборотні активи	400
Витрати майбутніх періодів	130
Усього активів	?
Власний капітал	300

Показники	Сума, тис. грн
Довгострокові зобов'язання	350
Поточні зобов'язання	?
Усього джерел	1030

137. Оцінити правильність тверджень («так» чи «ні»), відповідь обґрунтувати.

1. Овердрафта операція – це короткостроковий кредит, який надається на кілька днів.

2. Коефіцієнт автономії обчислюється відношенням валюти балансу до суми власних коштів.

3. Залишок грошових коштів відноситься до змінних оборотних активів.

4. Коефіцієнт фінансового ризику показує кількість власних коштів, що припадає на 1 гривню позикових коштів.

5. Основною рисою довгострокових кредитів є великі ризики, більш складні умови обслуговування та виконання.

138. Пов'язати визначення балансової вартості зобов'язань використовують такі види оцінок (поставити ліворуч від поняття відповідну літеру).

Таблиця 15

Функції які виконує бухгалтерський облік в управлінні господарством

Види зобов'язань	Значення
___ Історична собівартість зобов'язання	А. Недисконтована сума грошових коштів чи їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язання на поточний момент.
___ Поточна собі вартість зобов'язання	Б. Теперішня (дисконтована) вартість майбутніх чистих впливів грошових коштів, які, як очікується, будуть необхідні для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності підприємства.
___ Вартості розрахунку (погашення платежу)	В. Сума надходжень, отриманих в обмін на зобов'язання або, за деяких інших обставин, суми грошових коштів чи їх еквівалентів, що, як очікується, будуть сплачені з метою погашення зобов'язання під час звичайної діяльності підприємства.
___ Теперішня вартість зобов'язання	Г. Недисконтована сума грошових коштів чи їх еквівалентів, що як очікується, буде сплачена для погашення зобов'язань під час звичайної господарської діяльності підприємства.

139. Пов'язати терміни активів підприємства, з їх визначеннями

(табл. 16), поставити ліворуч від поняття відповідну літеру.

Таблиця 16

Терміни, пов'язані з обліком активів підприємства

Терміни	Визначення
__ Активи підприємства	А. Це винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи, винахідливість, особливі умови праці.
__ Операційний цикл	Б. Грошова одиниця певної країни
__ Оборотні активи	В. Це майнові об'єкти (ресурси — матеріальні або нематеріальні ресурси вартості), які отримані підприємством у результаті попередніх господарських процесів і мають властивість приносити йому у майбутньому вигоду — доходи.
__ Необоротні активи	Г. Це проміжок часу між придбанням запасів для відповідної діяльності та отриманням коштів від реалізації виробленої з них продукції, або наданих послуг, або проданих товарів, або виконаних робіт.
__ Валюта	Д. Це грошові кошти та їх еквіваленти, не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу або 12 місяців з дати балансу.
__ Тверда валюта	Е. Стала щодо власного номіналу та курсу інших валют, забезпечена золотом та іншими коштовностями
__ Падаюча валюта	Є. Валюта, яка знецінюється щодо власного номіналу та сталих валют інших країн.
__ Конвертована валюта	Ж. Це винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці (норм часу, виробітку, обслуговування, посадових обов'язків).
__ Валютні операції	З. Це операції з грішми, їх еквівалентами, цінними паперами, кредитними та платіжними документами.
__ Цінні папери	И. Це грошові документи, що засвідчують право володіння або відносини позики, визначають взаємовідносини між особою, яка їх випустила, та їхнім власником і передбачають, як правило, виплату доходу у вигляді дивідендів або процентів, а також можливість передавання грошових та інших прав, що випливають з цих документів, іншим особам.
__ Основна заробітна плата	І. Валюта, яка може бути без перешкоди обміняна на іншу валюту.
__ Додаткова заробітна плата	Ї. Усі активи, що не є оборотними.

140. На початок дня залишок на розрахунковому рахунку склав 15300 грн. Згідно виписки банку:

1. Внесено в банк на розрахунковий рахунок готівку з каси в розмірі 7800 грн.

2. Перераховано Держказначейству податок на доходи фізичних осіб за попередній місяць у сумі 8120 грн.

3. Перераховано постачальнику за отримані матеріальні цінності 3600 грн.

4. Надійшла на розрахунковий рахунок короткострокова позика банку в сумі 20000 грн.

Визначити кореспонденцію рахунків та визначити залишок коштів на кінець звітного періоду.

141. Пов'язати терміни, пов'язані з нарахуванням (зносу) основних засобів з їх визначеннями, поставити ліворуч від поняття відповідну літеру (табл. 17).

Таблиця 17

Терміни, пов'язані з нарахуванням (зносу) основних засобів

Термін	Визначення
__ Амортизація	А. Первісна або переоцінена вартість необоротних активів за вирахуванням їх ліквідаційної вартості.
__ Зменшення корисності	Б. Систематичний розподіл вартості, яка амортизується, необоротних активів протягом строку їх корисного використання (експлуатації).
__ Вартість, яка амортизується	В. Сума амортизації об'єкта основних засобів з початку його корисного використання.
__ Строк корисного використання (експлуатації)	Г. Втрата економічної вигоди в сумі перевищення залишкової вартості активу над сумою очікуваного відшкодування.
__ Знос основних засобів	Д. Очікуваний період часу, протягом якого необоротні активи будуть використовуватися підприємством або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний підприємством обсяг продукції.

142. Пов'язати терміни, пов'язані з методами нарахуванням з їх змістом, поставити ліворуч від поняття відповідну літеру (табл. 18).

Таблиця 18

Методи нарахування амортизації

Метод нарахування	Зміст
__ Прискореного зменшення залишкової вартості	А. Річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на строк корисного використання об'єкта основних засобів.
__ Виробничий	Б. Річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року

Метод нарахування	Зміст
	або первісної вартості на дату початку нарахування амортизації та річної норми амортизації.
___ Прямолінійний	В. Річна сума амортизації визначається як добуток залишкової вартості об'єкта на початок звітного року або первісної вартості на дату початку нарахування та річної норми амортизації, яка обчислюється, виходячи з строку корисного використання об'єкта, і подвоюється.
___ Зменшення залишкової вартості	Г. Річна сума амортизації визначається як добуток вартості, яка амортизується, та кумулятивного коефіцієнта.
___ Кумулятивний	Д. Місячна сума амортизації визначається як добуток фактичного місячного обсягу продукції (робіт і послуг) та виробничої ставки амортизації.

143. Первісна вартість легкового автомобіля 55000 грн, ліквідаційна вартість 5000 грн, строк корисного використання 5 років. Нархувати амортизацію легкового автомобіля за весь термін експлуатації, використовуючи різні методи нарахування амортизації: прямолінійний; зменшення залишкової вартості; прискореного зменшення залишкової вартості; кумулятивний.

Узагальнити отриману інформацію щодо застосуванні аналізованих методів з метою обрання найбільш ефективного для об'єкту основного засобу (табл. 19).

Таблиця 19

Порівняльний аналіз методів амортизації

Рік	Річна сума амортизації, грн.			
	Прямолінійний метод	Метод зменшення залишкової вартості	Метод прискореного зменшення	Кумулятивний метод
1-й				
2-й				
3-й				
4-й				
5-й				
Разом				

144. На підприємстві прийнято рішення про ліквідацію об'єкта основних засобів – технологічної лінії. Первісна вартість цього об'єкта становить 15000 грн, сума нарахованого зносу – 13200 грн. При ліквідації за рішенням комісії оприбутковано запасні частини, вартість яких визначено в сумі 800 грн. Відобразити господарську операцію в бухгалтерському обліку та оформити необхідні первинні

документи.

Проаналізувати загальну схему побудови обліку запасів та доповнити її відповідними визначеннями (рис. 2). Відповідь обґрунтувати.

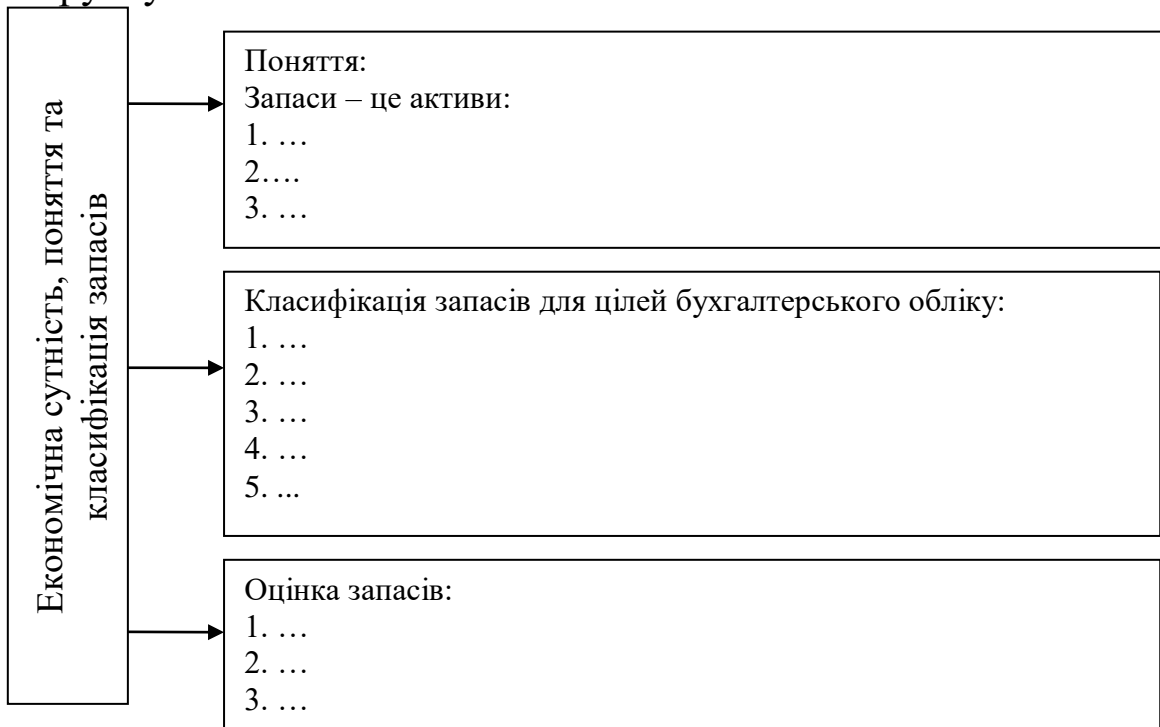


Рис. 2. Загальна схема побудови обліку запасів

145. Скласти розрахунок оцінки товарних запасів за методом FIFO та середньозваженої вартості виробничих запасів, визначити собівартість проданих товарів та результати від продажу за різними варіантами. Обґрунтувати доцільність використання того чи іншого методу.

Таблиця 20

Вихідні дані для розрахунку собівартості та фінансового результату від реалізації товарних запасів

Показники	FIFO			Середньозважена вартість виробничих запасів		
	Кількість	Ціна, грн	Сума, грн	Кількість	Ціна, грн	Сума, грн
Залишок на 01.12.п.р.	20	2	40	20	2	40
Оприбутковано 05.12. п.р.	30	3	?	30	3	?
06.12. п.р.	50	5	?	50	5	?
07.12. п.р.	60	6	?	60	6	?
Разом	?	?	?	?	?	?
Продано за						

Показники	FIFO			Середньозважена вартість виробничих запасів		
	Кількість	Ціна, грн	Сума, грн	Кількість	Ціна, грн	Сума, грн
собівартістю						
10.12. п.р.	25	?	?	25	?	?
13.12. п.р.	45	?	?	45	?	?
16.12. п.р.	60	?	?	60	?	?
Разом	?	?	?	?	?	?
Залишок на 31.12. п.р.	?	?	?	?	?	?
Продано за цінами продажу	120	10	?	120	10	?
Результати від продажу	x	x	?	x	x	?

146. Визначити перелік витрат, що включаються до первісної вартості запасів, проставити в чарунки відповідний знак «+» чи «-» (табл. 21). Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 21

Витрати, пов'язані з придбанням запасів

Витрати, пов'язані з придбанням запасів	Включення до первісної вартості (+/-)
Купівельна вартість запасів	
Витрати зі страхування ризиків, пов'язаних з транспортуванням запасів	
Вартість посередницьких послуг, пов'язаних з придбанням	
Витрати на сплату відсотків за користування кредитом	
Вартість послуг транспортної організації з перевезення	
Суми ввізного мита	
Вартість інформаційних послуг, пов'язаних з пошуком придбаних запасів	
Витрати, пов'язані з оплатою вантажно-розвантажувальних робіт	
Понаднормові недостачі запасів, що утворились під час їх перевезення	
Суми непрямих податків, що не відшкодовуються	

147. Заповнити таблицю, що характеризує оцінку запасів при їх надходженні, відповідно до П(С)БО 9 «Запаси» (табл. 22). Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 22

Порядок формування первісної вартості запасів

Порядок формування первісної вартості запасів	
Придбаних	
Виготовлених власними силами	
Внесених до зареєстрованого (пайового) капіталу	
Одержаних безоплатно	
Придбані в результаті обміну на подібні активи	
Придбані в результаті обміну на неподібні активи	

148. Охарактеризувати методи оцінки запасів при вибутті, визначити їх переваги на недоліки (табл. 23). Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 23

Методи оцінки вибуття запасів, переваги на недоліки їх використання

Метод оцінки запасів	Характеристика методу	Переваги	Недоліки
Ідентифікована собівартість			
Середньозважена собівартість			
ФІФО			
Нормативні затрати			
ЛІФО			
Ціни продажу			

149. Визначити фінансовий результат від реалізації продукції та скласти кореспонденцію рахунків.

Вихідні дані: Підприємство реалізувало постійному покупцеві насіння соняшнику вартістю 25000 грн, в т. ч. ПДВ. Собівартість реалізованої продукції – 17300 грн. Витрати на збут: заробітна плата водія – 600 грн; сума відрахувань із заробітної плати - ?; вартість паливно-мастильних матеріалів – 150 грн.

150. Визначити фінансовий результат від реалізації основного засобу та скласти кореспонденцію рахунків.

Вихідні дані: підприємство реалізувало приватному підприємцю комбайн «Дон 1500». Виручка від реалізації активу склала 36000 грн, в т.ч. ПДВ; первісна вартість реалізованого активу – 48900 грн, сума нарахованого зносу – 37300 грн.

151. На підставі даних (табл. 24) пов'язати калькуляційні групи з їх натуральними одиницями, поставити ліворуч поняття необхідну літеру.

Таблиця 24

Приклади основних груп калькуляційних одиниць

Групи (за подібністю ознак)	Приклади
__ Натуральні одиниці	А. Десять тонн кілометрів вантажних перевезень, машино-зміна
__ Умовно натуральні одиниці	Б. Спирт 100 %-міцності, мінеральні добрива в перерахунку на процент азоту, томато-продукти за вмістом сухих речовин
__ Умовні одиниці	В. Виробниче замовлення, 100 пар взуття, тонна штамповок, один верстат-комплекс, тисяча умовних банок, кубічний літр залізобетонних виробів, швейні виробы одного преїскурантного номеру
__ Вартісні одиниці	Г. Потужність, параметри продукції, продуктивність
__ Одиниці часу	Д. Затрати на 1 грн товарної продукції
__ Одиниці робіт	Е. Машино-день, машино-година, норма-година
__ Експлуатаційні одиниці	Ж. Штуки, тонни, кілограми, літри, погонні метри, кіловат-години

152. На підставі вихідних даних визначити собівартість одиниці продукції методом обліку повних витрат (табл. 25). Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 25

Умовний приклад визначення собівартості одиниці продукції методом обліку повних витрат

Показник	Сума, грн
Прямі витрати	?
з них:	
матеріальні	5-30
на оплату праці	8-00
інші прямі витрати	0-70
Загальновиробничі витрати	?
з них:	
витрати на управління виробництвом	4-90
амортизація	3-70
утримання та експлуатація основних засобів	2-60
інші загальновиробничі витрати	0-80
Виробнича собівартість	?

Адміністративні витрати	8-90
Витрати на збут	3-10
Інші операційні витрати	1-00
Повна собівартість	?

153. На підставі вихідних даних визначити ціну методом прямих витрат та обґрунтувати доцільність її встановлення (табл. 26).

Таблиця 26

Умовний приклад доцільності встановлення ціни методом прямих витрат

Показник	Сума, грн
Імовірна ціна виробу	50
Змінні витрати	15
Маржинальний дохід	?
Сума постійних витрат	240 000
Обсяг виробництва, шт.	10 000
Постійні витрати на одиницю продукції	?
Прибуток	?

154. Пов'язати методи калькулювання собівартості продукції з їх визначеннями (табл. 27), поставити ліворуч від поняття відповідну літеру.

Таблиця 27

Методи калькулювання собівартості продукції

Метод	Визначення
___ Простий (однопередільний)	А. Застосовується у разі випуску однорідної продукції, яка відрізняється, наприклад, різною ваговою упаковкою, різною якістю. При цьому технологія виробництва часто практично однакова, можливий при цьому різних склад інгредієнтів, що входять у склад продукції.
___ Позамовний	Б. Має застосування у серійному та масовому виробництві. На готову продукцію (виріб, деталі) розраховується нормативна і фактична собівартість.
___ Попередільний	В. При застосуванні цього методу всі витрати підприємства, включаючи витрати на збут та адміністративні витрати включають до собівартості продукції. Метод застосовується переважно для визначення ціни виробу.
___ Метод коефіцієнтів	Г. Вартість одного виробу або вартість одиниці продукції визначається шляхом ділення вартості усіх виробничих витрат (прямих і непрямих), які були понесені на підприємстві протягом звітного періоду, на загальну кількість виробів (загальний випуск) готової продукції, яка була виготовлена протягом звітного періоду.
___ Параметричні калькуляції	Д. Заснований на одночасному застосуванні кількох методів обчислення собівартості

Метод	Визначення
___ Нормативний	Е. Виробничі витрати поділяються на змінні, які залежать від обсягу виробництва, і постійні, що не залежать від обсягу виробництва. При цьому постійні витрати вважаються витратами поточного періоду, не відносяться на собівартість, не розподіляються між виробами (об'єктами калькулювання), а прямо відносяться на результати господарської діяльності (збитки). Облік витрат і визначення собівартості готової продукції ведеться тільки за змінними витратами. За змінними витратами оцінюються також незавершене виробництво та залишки готової продукції
___ Калькулювання собівартості за змінними витратами	Є. Об'єктом обліку і калькулювання є окреме індивідуальне замовлення, окремий контракт (проект) або партія продукції, що складається з ідентичних зразків, які проходять однаковий технологічний процес виготовлення.
___ Повного розподілу витрат між виробами	Ж. При даному методі звичайно застосовують напівфабрикатний варіант зведеного обліку витрат і калькулювання собівартості продукції, при якому витрати на виробництво, починаючи з підготовки або обробки вихідної сировини і до випуску кінцевого продукту, враховуються в кожному цеху, включаючи собівартість напівфабрикатів, виготовлених у попередньому цеху. Собівартість продукції, випущеної цехом, складається з понесених ним витрат і собівартості напівфабрикатів.
___ Комбінований	З. Калькуляції складаються для обчислення собівартості продукції визначеної якості. Для цієї мети з усієї сукупності корисних речовин, що містяться в продукті, виділяється основний параметр, що найбільш повно і точно характеризує його споживчу вартість.

155. Записи про понесені витрати на виробництво продукції тваринництва здійснюються на підставі первинних бухгалтерських документів, які можна орієнтовно по групувати (рис. 3). Необхідно доповнити дані схеми, вказавши відповідні первинні документи.



Рис. 3. Документальне забезпечення витрат на виробництво продукції тваринництва

156. Для оприбуткування продукції тваринництва використовують ряд документів. Їх можна поділити на три групи. Необхідно зазначити первинні документи відповідно до вказаних груп. (табл. 28).

Таблиця 28

Документи для оприбуткування продукції тваринництва

Група документів	Первинні документи
на оприбуткування готової продукції, процес виробництва якої закінчено і вона оприбуткована в дебет рахунку 27 «Продукція сільськогосподарського виробництва»	
на оприбуткування приросту живої маси та приплоду тварин, що оприбутковується в дебет рахунку 21 «Поточні біологічні активи» і яка існує тільки у вигляді живих тварин	
на оприбуткування побічної продукції (гній, послід і т.п.), що оприбутковується в дебет рахунку 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення», 209 «Інші матеріали»	

157. Доповнити загальну схему з обліку витрат і виходу продукції при утриманні худоби основного молочного стада відповідними рахунками бухгалтерського обліку (табл. 29).

Таблиця 29

Загальна схема з обліку витрат і оприбуткування готової продукції галузі тваринництва

Рахунок 232 «Тваринництво»			
Дебет рахунку		Кредит рахунку	
Рахунок обліку	Стаття (елемент витрат)	Рахунок обліку	Види продукції
	Витрати на оплату праці		Оприбуткування вовни за справедливою вартістю
	Відрахування органам соціального страхування		Оприбуткування приплоду за справедливою вартістю
	Корми		Оприбуткування гною за нормативними витратами
	Медикаменти, дезинфікуючі матеріали		Інша продукція
	Роботи та послуги		

Рахунок 232 «Тваринництво»			
Дебет рахунку		Кредит рахунку	
Рахунок обліку	Стаття (елемент витрат)	Рахунок обліку	Види продукції
	виконані сторонніми організаціями		
	Роботи та послуги виконані власними допоміжними виробництвами		
	Амортизація		
	Витрати на утримання основних засобів		
	Загально виробничі витрати у тваринництві		
	Інші витрати		
Разом витрат		Разом вихід продукції	
	Дохід від первісного визнання та зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю		Витрати від первісного визнання та зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю
Сальдо		Сальдо	

158. Для кожного з наведених нижче варіантів необхідно визначити пропущені дані (табл. 30). Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 30

Вихідні дані

Варіант	Продаж, грн	Змінні витрати, грн.	Маржинальний дохід на од.	Постійні витрати, грн	Операційний прибуток, грн	Обсяг продаж у од.
1	?	300000	50	?	62500	10000
2	630000	?	?	157500	105000	17500
3	240000	?	12	60000	36000	?

159. Поєднати види звітності підприємства з їх змістом (табл. 31), проставити ліворуч поняття відповідну літеру.

Таблиця 31

Види звітності підприємства

Вид звітності	Зміст
__ Оперативна	А. Складається за показниками діяльності однієї юридичної особи
__ Бухгалтерська	Б. Є відкритою для зацікавлених користувачів

Вид звітності	Зміст
_ Податкова	В. Відображає фінансовий стан і результати діяльності юридичної особи та її дочірніх підприємств як єдиної економічної одиниці.
__ Статистична	Г. Розробляється відповідними міністерствами та відомствами для власних потреб та затверджується Міністерством фінансів
__ Індивідуальна звітність	Д. Характеризує стан зобов'язань підприємства, пов'язаних з нарахуванням і сплатою податків та інших обов'язкових платежів
__ Консолідована фінансова звітність	Е. Призначена для внутрішнього поточного контролю та управління підприємством на момент здійснення господарських операцій або одразу ж після їх завершення
__ Зовнішня бухгалтерська звітність	Є. Складається на підставі даних синтетичного та аналітичного обліку, підтверджується первинними документами, використовує також дані оперативної та статистичної звітності
__ Внутрішня звітність	Ж. Містить дані виробничо-фінансової діяльності, потрібна для аналізу розвитку економіки країни.
__ Загальнодержавна звітність	З. Являє систему кількісних та якісних показників, вимірювання та узагальнення яких не характерне для бухгалтерського обліку, призначену для статистичного вивчення господарської діяльності підприємств і галузей економічної діяльності
__ Внутрішньогалузева звітність	К. Бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період.
__ Фінансова звітність	Л. Розроблюється відповідними міністерствами та відомствами.

160.

161. Розмежувати та охарактеризувати основні і додаткові статті балансу (табл. 33). Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 33

Структура Балансу (Звіту про фінансовий стан)

Актив			Пасив		
Основна стаття, код	Додаткова статті, код	Характеристика	Основна стаття, код	Додаткова статті, код	Характеристика

162. Проаналізувати та схематично відобразити інформацію про

нижче перелічені об'єкти обліку в системі бухгалтерського обліку від первинних документів до форм фінансової звітності (рис. 4).
Відповідь обґрунтувати.

Первинні документи: 1. 2. 3. ...	Реєстри обліку: 1. 2.	Фінансова звітність: 1. 2. ...
--	-------------------------------------	---

Рис. 4. Відображення інформації про _____ в системі бухгалтерського обліку

Об'єкти обліку: а) основні засоби; б) виробничі запаси.

163. Проаналізувати та схематично відобразити інформацію про нижче перелічені об'єкти обліку в системі бухгалтерського обліку від первинних документів до форм фінансової звітності (рис. 5).
Відповідь обґрунтувати.

Об'єкти обліку: а) поточні біологічні активи; б) розрахунки з покупцями та замовниками.

Первинні документи: 1. 2. 3. ...	Реєстри обліку: 1. 2.	Фінансова звітність: 1. 2. ...
--	-------------------------------------	---

Рис. 5. Відображення інформації про _____ в системі бухгалтерського обліку

164. Проаналізувати та схематично відобразити інформацію про нижче перелічені об'єкти обліку в системі бухгалтерського обліку від первинних документів до форм фінансової звітності (рис. 6).
Відповідь обґрунтувати.

Первинні документи: 1. 2. 3. ...	Реєстри обліку: 1. 2.	Фінансова звітність: 1. 2. ...
--	-------------------------------------	---

Рис. 6. Відображення інформації про _____ в системі бухгалтерського обліку

Об'єкти обліку: а) зареєстрований (пайовий) капітал; б) розрахунків з постачальниками та підрядниками.

165. Проаналізувати та схематично відобразити інформацію про

нижче перелічені об'єкти обліку в системі бухгалтерського обліку від первинних документів до форм фінансової звітності (рис. 7). Відповідь обґрунтувати.

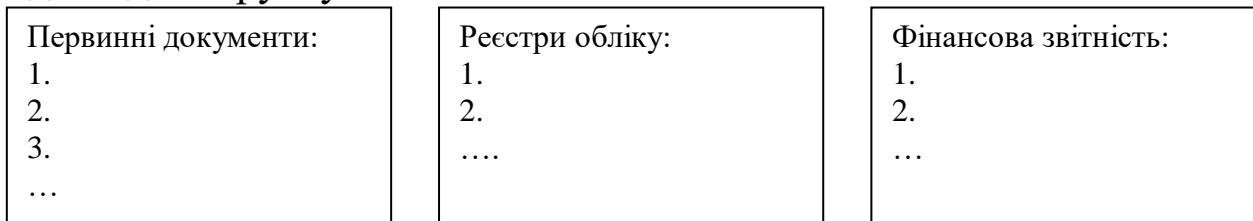


Рис. 7. Відображення інформації про _____ в системі бухгалтерського обліку

Об'єкти обліку: а) розрахунки за страхуванням; б) доходи від реалізації продукції.

166. Вивчити склад та структуру Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), узгодити номер рядка, статті балансу на рахунок бухгалтерського обліку, на підставі якого формується інформація (табл. 34).

Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 34

Характеристика основних статей Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід)

Номер рядка	Стаття	Рахунок обліку
....
...

167. На підставі вихідних даних визначити основні показники ф. № 2 «Звіт про фінансові результати» («Звіт про сукупний дохід») (табл. 35):

- чистий дохід від реалізації продукції;
- валовий прибуток (збиток);
- фінансові результати від операційної діяльності;
- фінансові результати до оподаткування;
- чистий прибуток (збиток).

Таблиця 35

Вихідні дані

Показники	Сума, тис. грн
Вартість реалізованої продукції (з ПДВ)	9800
Заробітна плата робітників основного виробництва	3200
Заробітна плата адміністративного персоналу	1500
Заробітна плата персоналу управління підрозділами	1800
Нарахування на фонд заробітної плати згідно з чинним	?

законодавством	
Собівартість витрачених матеріалів	450
Витрати на рекламу	400
Витрати на доставку реалізованої продукції	150

168. Визначити фінансовий результат та нерозподілений прибуток діяльності підприємства. В якій формі фінансової звітності відображаються ці показники? Відповідь обґрунтувати.

Таблиця 36

Вихідні дані

Рахунок	Сума, грн.
701 «Дохід від реалізації готової продукції»	540000
712 «Дохід від реалізації інших оборотних активів»	12000
715 «Одержані штрафи, пені, неустойки»	1850
732 «Відсотки одержані»	10000
742 «Дохід від відновлення корисності активів»	28000
744 «Дохід від неопераційної курсової різниці»	15000
791 «Результат основної діяльності»	?
792 «Результат фінансових операцій»	?
793 «Результат іншої звичайної діяльності»	?
79 «Фінансові результати»	?
901 «Собівартість реалізованої готової продукції»	180000
92 «Адміністративні витрати»	90000
93 «Витрати на збут»	24000
943 «Собівартість реалізованих виробничих запасів»	4000
951 «Відсотки за кредит»	5000
974 «Витрати від неопераційних курсових різниць»	3000
981 «Податки на прибуток від звичайної діяльності»	?
44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)»	?

169. Розкрити відображення у фінансовій звітності інформації про: а) основні засоби; б) виробничі запаси. Результати оформити у вигляді таблиці (табл. 37).

Таблиця 37

Відображення інформації про _____ у фінансовій звітності підприємства

Форма звітності	Номер та назва розділу	Номер та назва статті	Інформація, яка відображається

170. Розкрити відображення у фінансовій звітності інформації про: а) поточні біологічні активи; б) розрахунки з покупцями та

замовниками; Результати оформити у вигляді таблиці (табл. 38).

Таблиця 38

Відображення інформації про _____ у фінансовій звітності підприємства

Форма звітності	Номер та назва розділу	Номер та назва статті	Інформація, яка відображається

171. Розкрити відображення у фінансовій звітності інформації про: а) зареєстрований капітал; б) розрахунків з постачальниками та підрядниками. Результати оформити у вигляді таблиці (табл. 39).

Таблиця 39

Відображення інформації про _____ у фінансовій звітності підприємства

Форма звітності	Номер та назва розділу	Номер та назва статті	Інформація, яка відображається

172. Розкрити відображення у фінансовій звітності інформації про: а) розрахунки за страхуванням; б) доходи від реалізації продукції. Результати оформити у вигляді таблиці (табл. 40).

Таблиця 40

Відображення інформації про _____ у фінансовій звітності підприємства

Форма звітності	Номер та назва розділу	Номер та назва статті	Інформація, яка відображається

173. На підставі вихідних даних проставити кореспонденцію рахунків та розкрити вплив господарських операцій на основні форми фінансової звітності. Результати оформити у вигляді табл. 41.

Вихідні дані: СТОВ «Зірка» за звітний період здійснив такі операції:

1. Оприбутковано готову продукцію в кількості 100 од. за собівартістю 250 грн.

2. Надійшов аванс в сумі 108000 грн. від ТОВ «Зоря» за реалізацію готової продукції в кількості 50 од. за реалізаційною вартістю за одиницю 435 грн, в т.ч. ПДВ.

3. Перераховано за короткостроковий кредит: тіло кредиту 2050 грн.; відсотки за кредит 930 грн.

4. Відвантажено ТОВ «Зоря» готову продукцію в кількості 25

од. за реалізаційною вартістю за одиницю 435 грн, в т.ч. ПДВ.

5. Придбано сировину на загальну вартість 6000 грн, в т.ч. ПДВ.

6. Визнано доходом суму позитивної різниці з ПДВ за операціями, що підлягають під спец режим ПДВ.

7. Перераховано за консультаційні послуги 840 грн, в т.ч. ПДВ.

8. Реалізовано ТОВ «Коновалівське» 20 од. готової продукції за ціною за одиницю 450 грн, в т.ч. ПДВ.

174. За даними табл. 41 проаналізувати стан основних засобів. Зробити висновки.

Таблиця 41

Вихідні дані для аналізу основних засобів

Показники	На початок року		На кінець року	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Первісна вартість	55000		64000	
Знос основних засобів	2200		2500	
Надходження основних засобів			1500	
Вибуття основних засобів			3700	
Коефіцієнт зносу				
Коефіцієнт придатності				
Коефіцієнт вибуття				

175. Заповнити табл. 42 перевірити, чи виконується співвідношення $A1 \geq П1$, $A2 \geq П2$, $A3 \geq П3$, $A4 \leq П4$. Визначити загальний показник ліквідності та навести обґрунтовані висновки щодо ліквідності балансу.

Таблиця 42

Ліквідність балансу підприємства, грн.

Актив	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	Пасив	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	Платіжний надлишок або нестача	
						на початок звітної періоду	на кінець звітної періоду
A1	2100	2900	П1	7400	9700		
A2	5100	5300	П2	4500	6500		
A3	21000	25000	П3	1300	2000		
A4	33000	41000	П4	48000	56000		
Баланс			Баланс				

Таблиця розподілу завдань для виконання контрольної роботи*

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	1, 23, 46 – 50, 121, 148	2, 24, 51 – 55, 122, 149	3, 25, 56 – 60, 123, 150	4, 26, 61 – 65, 124, 151	5, 27, 66 – 70, 125, 152	6, 28, 71 – 75, 126, 153	7, 29, 76 – 80, 127, 154	8, 30, 81 – 85, 128, 155	9, 31, 86 – 90, 129, 156	10, 32, 91 – 95, 130, 157
1	11, 33, 96 – 100, 131, 158	12, 34, 101 – 105, 132, 159	13, 35, 106 – 110 133, 160	14, 36 111 – 115, 134, 161	15, 37, 116 – 120, 135, 158	16, 38, 47 – 51, 136, 159	17, 39, 48 – 52, 137, 160	18, 40, 49 – 53, 138, 161	19, 41, 50 – 54, 139, 162	20, 42, 52 – 56, 140, 163
2	21, 43, 53 – 57, 141, 164	22, 44, 54 – 58, 142, 164	23, 45, 62 – 66, 143, 164	24, 44, 63 – 67, 144, 165	25, 45, 64 – 68, 145, 166	26, 43, 65 – 69, 146, 167	25, 42, 70 – 74, 147, 168	24, 41, 72 – 76, 148, 169	23, 40, 73 – 77, 146, 167	22, 39, 74 – 78, 147, 168
3	21, 38, 75 – 79, 149, 170	20, 37, 80 – 84, 150, 171	19, 36, 82 – 86, 151, 172	18, 35, 83 – 87, 152, 173	17, 34, 84 – 88, 153, 174	16, 33, 85 – 89, 154, 175	15, 32, 86 – 100, 155, 121	14, 31, 102 – 106, 156, 122	13, 30, 103 – 107, 157, 123	12, 29, 104 – 108, 158, 124
4	2, 10, 105 – 109, 122, 149	3, 11, 51 – 55, 123, 150	4, 12, 56 – 60, 124, 151	5, 13, 61 – 65, 125, 152	6, 14, 66 – 70, 126, 153	7, 15, 71 – 75, 127, 154	8, 16, 76 – 80, 128, 155	9, 17, 81 – 85, 129, 156	10, 18, 86 – 90, 130, 157	11, 19, 91 – 95, 131, 158
5	12, 20, 96 – 100, 123, 150	13, 21, 101 – 105, 124, 151	14, 22, 106 – 110, 125, 152	15, 23, 111 – 115, 126, 153	16, 24, 116 – 120, 127, 154	17, 25, 47 – 51, 128, 155	18, 26, 48 – 52, 129, 156	19, 27, 49 – 53, 130, 157	20, 28, 50 – 54, 131, 158	21, 29, 52 – 56, 132, 159
6	22, 30, 53 – 57, 133, 160	23, 31, 54 – 58, 134, 161	24, 32, 62 – 66, 135, 162	25, 33, 63 – 67, 136, 163	26, 34, 64 – 68, 137, 164	27, 35, 65 – 69, 138, 165	28, 36, 70 – 74, 139, 166	29, 37, 72 – 76, 140, 167	30, 38, 73 – 77, 141, 168	31, 45, 74 – 78, 142, 169
7	25, 45, 64 – 68, 145, 166	17, 39, 48 – 52, 137, 160	19, 41, 50 – 54, 139, 162	2, 24, 51 – 55, 122, 149	8, 16, 76 – 80, 128, 155	11, 19, 91 – 95, 131, 158	11, 33, 96 – 100, 131, 158	20, 37, 80 – 84, 150, 171	20, 42, 52 – 56, 140, 163	6, 14, 66 – 70, 126, 153
8	17, 34, 84 – 88, 153, 174	25, 42, 70 – 74, 147, 168	23, 40, 73 – 77, 146, 167	12, 34, 101 – 105, 132, 159	18, 26, 48 – 52, 129, 156	21, 29, 52 – 56, 132, 159	21, 43, 53 – 57, 141, 164	3, 11, 51 – 55, 123, 150	22, 39, 74 – 78, 147, 168	16, 24, 116 – 120, 127, 154
9	6, 14, 66 – 70, 126, 153	15, 32, 86 – 100, 155, 121	13, 30, 103 – 107, 157, 123	22, 44, 54 – 58, 142, 164	28, 36, 70 – 74, 139, 166	31, 45, 74 – 78, 142, 169	21, 38, 75 – 79, 149, 170	13, 21, 101 – 105, 124, 151	12, 29, 104 – 108, 158, 124	26, 34, 64 – 68, 137, 164

*Увага! Верхній рядок таблиці – остання цифра залікової книжки, перший стовпчик таблиці – передостання цифра залікової книжки

2. Перелік рекомендованої літератури

1. Бабіч В. В. Фінансовий облік - 2 : [навчальний посібник] / В. В. Бабіч. - К. : КНЕУ, 2010. - 434 с.
2. Бухгалтерський облік у сільському господарстві в первинних документах і проводках : [навч. посіб.] / за ред. М. Ф. Огійчука та В. М. Пархоменка. - Х. : Фактор, 2008. - 464 с.
3. Вербило О Ф. Управлінський облік : [навчальний посібник] / О. Ф. Вербило. - К. : НАУ, 2008. - 456 с.
4. Верига Ю. А. Бухгалтерська фінансова звітність підприємства : [навчальний посібник] / Ю. А. Верига, А. М. Волошин ; 2-ге вид., перероб. і доп. - К. : Комп'ютерпрес, 2008. - 472 с.
5. Войнаренко М. П. Управлінський облік : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Войнаренко М. П., Радецька Л. П., Овод Л. В. - Хмельницьк : ХНУ, 2013. - 363 с.
6. Головка Т. В. Фінансовий облік-1: [підручник] / Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана» / Т. В. Головка. - К. : КНЕУ, 2008. - 416 с.
7. Господарський Кодекс України № 436-IV від 16 січ. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
8. Давидов Г. М. Звітність підприємств : [навчальний посібник] / Г. М. Давидов, Н. С. Шалімова. - К. : Знання, 2011. - 623 с.
9. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16 лип. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
10. Інструкція «Про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» затверджена Наказом Міністерства Фінансів України № 291 від 30 лист. 1999 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
11. Конституція України № 2222-IV від 08 груд. 2004 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
12. Кримінально-процесуальний кодекс України № 4651-VI від 13 квіт. 2012 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.

13. Левченко З. М. Автоматизація обліку в сільському господарстві / Левченко З. М., Некрасенко Л. А., Кравець О. М. // Вісник Полтавської державної аграрної академії. – 2006. – № 1. – С. 98 – 103.
14. Лень В. С. Управлінський облік : [навч. посібник] / В. С. Лень. – [2-ге вид., випр. і доп.] - К. : Знання-Прес, 2006. - 317 с.
15. Лузан Ю.Я. Звітність сільськогосподарських підприємств : [практичний посібник] / Ю. Я. Лузан. - К. : ТОВ «Юр-Агро-Веста», 2007. - 200 с.
16. Методичні рекомендації з планування обліку і калькулювання продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств № 132 від 18 трав. 2001 р. /Закони України. – Режим доступу : <http://www.uazakon.com/big/text1528/pg1.htm>.
17. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств від № 390 від 4 черв. 2009 р. /Ліга закон. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/FIN48748.html.
18. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності № 433 від 28 берез. 2013 р. [Електронний ресурс] / Міністерство фінансів України. - Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
19. Методичні рекомендації щодо застосування реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств затверджені наказом Міністерства аграрної політики України № 390 від 4 черв. 2009 р. [Електронний ресурс] / Правовий портал. - Режим доступу : <http://www.balans.ua>.
20. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>.
21. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» № 73 від 07 лют. 2013 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua>.
22. Організація бухгалтерського обліку : [навч. посіб.] / За ред. Ф. Ф. Бутинця. – [2-е вид., доп. і перероб.]. – Житомир. : ЖІТ, 2006. – 334 с.
23. Плаксієнко В. Я. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах / В. Я. Пліксієнко, Л. О. Мармуль, Т. Г. Маренич та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 448 с.
24. Податковий кодекс України № 2755-VI від 20 груд. 2012

р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. - Режим доступу : <http://www.zakon.rada.kiev.ua>.

25. Положення «Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку» № 88 від 24 трав. 1995 р. // Все про бухгалтерський облік [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.vobu.com.ua>.

26. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу / <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

27. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : [підручник] / Н. М. Ткаченко. - К. : Алерта, 2011. – 976 с.

28. Фесенко Д. М. Актуальні питання бухгалтерського обліку в сільськогосподарських підприємствах : [навч. посіб.] / Фесенка Д. М. – Полтава : ВАТ «Полтава», 2006. – 500 с.

29. Фінансовий та управлінський облік за національними стандартами : [підручник] / М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Беленкова та ін. / За ред. проф. М. Ф. Огійчука. – 6-те вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2011. – 1042 с.

30. Фінансовий та управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах : [підручник] / [М. Ф. Огійчук, В. Я. Плаксієнко, М. І. Базилевич та ін.] ; під редакцією М. Ф. Огійчука. – 5-те вид., перероб. і допов. – К. : Алерта, 2009. – 1056 с.

31. Чебанова Н. В. Фінансовий облік : [підручник] / Н. В. Чебанова, Т. І. Єфіменко. - К. : Вид. центр «Академія», 2007. - 704 с.

32. Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку : [підручник] / В. Г. Швець. ; 3-тє вид., перероб. і доп. - К. : Знання, 2008. - 535 с.

33. Цивільний Кодекс України № 435-IV від 16 січ. 2003 р. [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://www.zakon.rada.gov.ua>.

Додаток А

**Зразок титульного аркуша контрольної роботи з
дисципліни
«Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктами
господарювання»**

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ФІНАНСІВ
КАФЕДРА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

з дисципліни

**«Бухгалтерський облік в управлінні суб'єктами
господарювання»**

Виконав (ла): студент (ка) ___ курсу ___ групи
Спеціальність _____

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові **(повністю)**)

Шифр залікової книжки _____

Номери виконаних завдань _____

Полтава – 20__

